

RĪGAS OSTAS uzņēmums *Jaunzeltiņi* jūnijā uzsāka kokmateriālu pārvadājumus uz Islandi, iekraujot 1700 kubikmetru zāgmateriālu kuģi *Silver Star*. Islande ir viens no Latvijas zāgmateriālu ražotāju noieta tirgiem, kur tos izmanto galvenokārt zivjrupniecības produktu iepakojumam.

11

Rīgas ostā strādājoši uzņēmumi abos Daugavas krastos gatavi pieņemt un apstrādāt graudu kravas

11 solās būt izcila

ostu kravu apgrozījumā, un tendence ir augoša

FOTO - LETA

ta, ka šobrīd jau ir nokulta lielākā daļa ziemāju. Tagad Vidzemes un Latgales pusē notiekot aktīva vasarāju kulisšana, kas esot izteiktāka šajos reģionos, jo Zemgalē vasarājus zemnieki tikpat kā nesējot. «Tad vēl ir tādas kultūras kā pupas un griķi, kurus kuļ vēlāk – augusta beigās, septembrī. Septembrī kuls arī vasaras rapsi. Līdz ar to vēl būs ko rauties saimniekiem,» viņš skaidro. Pēc viņa paustā, uzglabāšanas kapacitātes dēļ līdz oktobrim graudaugu transportēšana būs aktīvāka, lai atbrīvotu vietu nākamajam graudu kravām, savukārt pēc tam graudu transportēšana uz eksporta tirgiem notiks izlīdzināti līdz pat nākamā gada pavasarim.

Stivatori gatavi aktīvam darbam

Arī Rīgas brīvostas teritorijā strādājošā termināļa *Alpha osta* vadītājs Valērijs Fjodorovs *Dienai* apliecināja, ka

bas stratēģijas izvēli skaidro V. Fjodorovs.

Pēc viņa stāstītā, caur *Alpha osta* termināli lielākoties tiek pārkrauti Latvijā nokultie graudaugi, kā arī tranzīta kravas no Lietuvas, kas gan esot neliels apjoms. Savukārt uzņēmuma termināli piekrautie kuģi graudaugus – rapsi, miežus, rudzus – nogādā Rietumāfrikas un Dienvidāfrikas valstīs.

«Mēs ceram, ka kopējais pārkraušanas apjoms mūsu termināli šajā sezonā būs vismaz tikpat daudz, cik pērn, bet ir, protams, cerība, ka būs vairāk. Pagaidām grūti prognozēt, cik daudz. Skaidrs, ka šobrīd daļa ražas jau novākta un nepieciešams to transportēt pircējiem, līdz ar to viss ir vēl procesā,» pauž V. Fjodorovs.

Arī uzņēmuma *Port Milgravis* pārstāvis Uldis Pirktiņš pauda, ka kopumā šajā termināli pārkrauto graudu kravu apjoms būs vismaz līdzvērtīgs pagājušā gada rezultātiem, bet ideālajā gadījumā varētu būt pat 20–30% pieaugums. «Protams, tas ir mūsu rūpīgs darbs vairāku gadu garumā, intensīvi meklējot potenciālos kravu nosūtītājus, uzklaušot viņu vēlmis un vajadzības un piedāvājot labākos iespējamus risinājumus,» viņš norādīja.

U. Pirktiņš stāsta, ka graudu un eļļas produktu (rapša) ražas apjoms patlaban izskatās līdzīgā apjomā, kā bija pērn. «Vadoties pēc iepriekšējā gada pieredzes, šogad nodrošinām visiem klientiem iespēju gan islaicīgi mūsu noliktavās uzglabāt, gan pārkrauto graudu kravas kuģos transportēšanai pircējiem, jo jau savlaicīgi esam izstrādājuši un apstiprinājuši gan kuģu kraušanas, gan uzglabāšanas plānus mūsu noliktavās. Ir kravas, kuras tieši no automašīnām tiek pārkrautas kuģos, tomēr ierasta prakse ir, ka vismaz 80% kuģa kravas tiek sakomplektēta noliktavā un jau pēc kuģa pienākšanas prece no noliktavas tiek iekrauta kuģi,» skaidroja *Port Milgravis* pārstāvis.

Pēc viņa stāstītā, lai izvairītos no kravas automašīnu sastrēgumiem, gaidot savu rindu graudu izkraušanai, uzņēmuma darba laiks šobrīd ir no 7 līdz 19, lai nodrošinātu vienmērīgu automašīnu pieņemšanu un graudu izkraušanu, tādējādi izvairīties no mašīnu sastrēgumiem ostā. Lielā mērā uzņēmumam tas arī esot izdevies.

U. Pirktiņš atklāj, ka uzņēmuma terminālis graudu

kravas saņem no Latvijas un Lietuvas, kā arī no Igaunijas lejasdaļas, no kurienes graudus iekraušanai kuģos izdevīgāk ir vest uz Rīgas ostu, kas esot saistīts gan ar auto-transporta, gan kuģa frakts un ostas pakalpojumu izmaksām.

«Patlaban visu jau īstenoto un tuvākajā laikā plānoto kravu nosūtīšanas galamērķis ir Eiropa, jo šobrīd pārkraujam gandrīz tikai rapsi. Pirmie kviešu kuģi plānoti septembra sākumā, un patlaban mēs noliktavās sākam komplektēt kviešu kravas, kuras sūtīs uz austrumu valstīm,» rezumē U. Pirktiņš.

Rīgas ostas kapacitāte pietiekama

Rīgas ostā šosezon graudus pieņem un krauj kuģos 11 dažādos termināļos, kas atrodas Daugavas abos krastos. Visos termināļos graudus iespējams pieņemt jebkuros apmēros, tajā skaitā graudi tiek saņemti gan ar autotransportu, gan pa dzelzceļu no jebkuras Latvijas vietas, tāpat arī no Lietuvas un Krievijas, *Dienai* informēja Rīgas brīvostas pārstāvji, norādot, ka Rīgas ostas uzņēmumu sniegtie dati rāda – kopējā ostas graudu pārkraušanas jauda, proti, visu uzņēmumu uzglabāšanas un pārkraušanas iespējas, sasniedz līdz 7,3 miljoniem tonnu gadā, kas nozīmē, ka Rīgas ostas uzņēmumi būtu gatavi pārkraut vēl vismaz trīs reizes vairāk labības produktu, nekā tiek pārkrauts pašreiz. Tāpat termināļos ir uzbūvētas jaunas graudu noliktavas, investēts tehnoloģijās un iekārtās.

Pēdējos trīs gados – no 2016. līdz 2019. gadam – graudu pārkraušanas apjomi Rīgas ostā katru gadu vidēji ir auguši par 17%. Sevišķi straujš graudu apjomu kāpums bija pērn, kad ostas termināļos pārkrāva 2,07 miljonus tonnu graudu, sasniedzot pieaugumu par 33%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. 2019. gadā lielākie graudu pārkraušanas uzņēmumi bija *Osta Lejasvoleri*, kas pārkrāva 25% no ostā pārkrautā labības produktu apjoma, *Alpha Osta* – 18% un *Port Milgravis* – 13%.

Pērn lielākā daļa (66%) ostā saņemto graudu bija Latvijas izcelsmes. Labības produkti iekaro aizvien labākas pozīcijas arī tranzīta jomā. Pašreiz graudu kravas Rīgas ostā saņem pārsvarā no Lietuvas un Krievijas, tiek strādāts arī pie sadarbības ar Baltkrievijas un Ukrainas graudu piegādātājiem. ●

▲ 225 metrus garais kuģis *Maria* no Rīgas uz Saūda Arābiju aizveda 71 tūkstoš tonnu Latvijas jaunās ražas graudu.

FOTO - RĪGAS BRĪVOSTA

71 tūkstoš tonnu vienā kuģī

Guntars Gūte

AUGUSTA vidū Rīgas ostas graudu termināļa *Alpha osta* uz Saūda Arābiju devās viens no lielākajiem *Panamax* tipa graudu kuģiem, kādi apkalpoti Latvijas ostās. Kuģis *Maria*, kura garums ir 225 metri, bet platums sasniedz 32,3 metrus, no Rīgas aizveda 71 tūkstoš tonnu Latvijas jaunās ražas graudu. Šādu graudu daudzumu ostā iespējams nogādāt ar 3550 kravas automašīnām vai 1180 dzelzceļa vagoniem, informē Rīgas brīvostas pārstāvji.

Šāda izmēra kuģu pieņemšanai ostā un apkalpošanai graudu sezonas laikā nepieciešama gan jaudīga ostas kuģošanas infrastruktūra – atbilstošs kuģošanas kanāls un piestātnes, gan arī apjomīga autotransporta un dzelzceļa apkalpošanas kapacitāte, jo īsā laika sprīdī termināli jāapkalpo liels daudzums transporta vienību. Šādas iespējas lielo graudu kuģu apkalpošanai Latvijā pašreiz piedāvā tikai Rīgas osta un tās graudu termināļi.

Ostas uzņēmumos kuģu ātrai un efektīvai apkalpošanai nepieciešamas ne tikai ātras un mūsdienīgas ostas iekārtas, bet arī pietiekama graudu kraušanas un glabāšanas kapacitāte. Tādēļ mērķtiecīgi tiek attīstīti arī lauksaimniecības produktu pārkraušanai un uzglabāšanai paredzētā infrastruktūra ostas uzņēmumos – termināļos izbūvētas jaunas, modernas graudu noliktavas, investēts jaunās tehnoloģijās un iekārtās, akcentē Rīgas brīvostas pārstāvji.

Labības kravas ir viens no straujāk augošajiem segmentiem Rīgas ostā pēdējos desmit gados. Kopš 2010. gada labības produktu apgrozījums pieaudzis par vidēji 21% gadā. Sevišķi straujš graudu apjoma kāpums bija pērn, kad ostas terminā-

Kopējā Rīgas ostas graudu uzglabāšanas un pārkraušanas jauda sasniedz 7,3 miljonus tonnu gadā

ļos pārkrāva 2,07 miljonus tonnu graudu, sasniedzot pieaugumu par 33%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Ņemot vērā Latvijas zemnieku prognozes par jauno ražu un labvēlīgos laika apstākļus ražas novākšanai, arī šogad Rīgas ostā tiek gaidīts graudu kravu apgrozījuma pieaugums.

Latvijas zemnieku saražotie graudi no Rīgas ostas tiek eksportēti un ar kuģiem nonāk visdažādākajās pasaules valstīs. 2019. gadā puse no visām graudu kravām tika nosūtīta uz Nigēriju, bet labība sūtīta arī uz Ganu, Turciju, Dienvidāfriku, Sudānu, Libānu, Ēģipti un ostām Eiropas valstīs.

Pašreiz Rīgas ostas termināļos notiek ļoti aktīva graudu pieņemšana gan no kravas automašīnām, gan dzelzceļa. Šosezon graudus Rīgas ostā pieņem un apstrādā 11 abos Daugavas krastos esošās ostas uzņēmumi. Ostas uzņēmumu 2020. gadā sniegtie dati rāda – kopējā Rīgas ostas graudu pārkraušanas jauda – visu uzņēmumu uzglabāšanas un pārkraušanas iespējas – sasniedz pat 7,3 miljonus tonnu gadā. Tas nozīmē, ka Rīgas ostas uzņēmumiem vēl joprojām ir pietiekama neizmantojama kapacitāte papildu labības produktu pārkraušanā un apstrādē. ●